

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 grudnia 2015 r. skierowanym przeciwko (...) Bank spółce akcyjnej w W. powodowie B. i A. K. (1) żądali stwierdzenia nieważności aneksu nr (...) z dnia 20.09.2010 r. do umowy kredytu z 28 maja 2009 r. nr (...) zawartej między powodami a pozwanym, ustalenia nieważności bliżej opisanych w pozwie postanowień umowy kredytu, a także zasądzenia kwoty 69453,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazano, że strony łączy umowa kredytu, zawierająca szereg postanowień abuzywnych – obowiązkowy wykup ubezpieczenia na wypadek odmowy wpisu hipoteki, ubezpieczenia majątkowego i do następstw nieszczęśliwych wypadków, z doliczeniem składek ubezpieczeniowych do kwoty kredytu, które to postanowienia nie były indywidualnie uzgodnione z powodami, powodom nie przedstawiono też warunków ubezpieczeń, a ubezpieczenie chroniło wyłącznie bank. W ocenie powodów pobrane z tego tytułu kwoty są świadczeniem nienależnym i winny zostać zwrócone, podobnie jak odsetki naliczone od tych kwot w związku ze zwiększeniem o nie salda kredytu. Jeśli idzie o aneks nr (...), powodowie wskazali, że zostali wprowadzeni przez pracownika pozwanego banku w błąd – aneks przewidywał odroczenie płatności części rat, ale po okresie jego obowiązywania niespłacone raty wraz z odsetkami zostały dopisane do salda kredytu, o czym powodowie nie zostali poinformowani przy podpisaniu aneksu. Dodatkowo pracownica pozwanego stworzyła u powodów przekonanie, że jest to oferta ograniczona w czasie, a powodom nie przedstawiono harmonogramu spłaty kredytu przed podpisaniem aneksu. Podpisanie aneksu naraziło powodów na szkodę w postaci różnicy między kwotą kredytu wyliczoną na podstawie aneksu nr (...), a kwotą kredytu, jaką powodowie byłiby obowiązani spłacić, gdyby nie zostali wprowadzeni w błąd. Działanie banku powodowie uznali za nieuczciwą praktykę rynkową i wskazali, że podstawą żądania jest art. 12 ust 4 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i art. 415 k.c.

Pozwany bank wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że żadne z postanowień umowy nie jest postanowieniem abuzywnym, zapisy umowy związane z ubezpieczeniami wskazane w pozwie mają na celu objęcie powodów - kredytobiorców, ochroną ubezpieczeniową przed ryzykami, jakie mogą się pojawić w toku kredytowania, a które mogą znacząco utrudnić powodom realizację zobowiązania kredytowego a wręcz narazić ich np. na wypowiedzenie umowy kredytu. Chodzi tu o ochronę przed ryzykiem niewypłacalności kredytobiorcy, wywołanej nagłym, nieszczęśliwym wypadkiem, albo też ochronę przed nagłym, nieprzewidzianym uszkodzeniem nieruchomości, na której to powodowie ustanowili zabezpieczenie przedmiotowego kredytu. Zdaniem pozwanego wszystkie postanowienia były z powodami indywidualnie uzgadniane, powodowie dobrowolnie wybrali te, a nie inne zabezpieczenia i sami wybrali opcję doliczenia składek do kwoty kredytu, w wybranym przez siebie momencie zrezygnowali z ochrony, co świadczy o tym, że nie była ona obowiązkowa. Zawarcie umów ubezpieczenia nie było też warunkiem wypłaty kredytu. Co do abuzywności postanowienia § 3 ust 2 z uwagi na wpisanie przepisu umowy o treści identycznej, do rejestru klauzul niedozwolonych, w związku z wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pozwany wskazał, że zgodnie z uzasadnieniem tego orzeczenia, za niedozwoloną uznano konstrukcję, w myśl której okres ubezpieczenia a więc ciężar finansowy związany z jego udzielaniem, jest oderwany od uzasadnionego okresu ochrony - istnienia ryzyka odmowy wpisu. Orzeczenie to nie oznacza zdaniem pozwanego, że niedozwolone jest ubezpieczenie od ryzyka odmowy wpisu hipoteki. W uzasadnieniu powołanego wyroku wskazano jedynie, że niedozwolone jest postanowienie, które przewiduje automatyczne (i do tego zbyt daleko idące) wydłużenie okresu ubezpieczenia, bez powiązania go z faktycznym występowaniem interesu wymagającego ubezpieczenia - ryzyka odmowy wpisu hipoteki. Kierując się treścią tego wyroku, pozwany Bank zwrócił powodom składki za okres, w ciągu którego potrzeba ochrony nie istniała - a więc za czas jaki następował po wpisie hipoteki. Żądanie zapłaty kwoty 3.791,66 zł w związku z ww. ubezpieczeniem odmowy wpisu hipoteki, tytułem nienależnie pobranych przez pozwanego składek z tytułu przedłużenia ubezpieczenia zgodnie z par. 3 ust. 2 umowy jest nieuzasadnione, ponieważ kwota ta została powodom zwrócona, podobnie jak kwota 824,28 zł. Bank zwrócił też powodom odsetki od tych kwot, wynoszące odpowiednio 60,77 zł i 9,39 zł. Ponadto po rezygnacji powodów z ubezpieczenia NW i majątkowego bank zwrócił powodom 7.127,11 zł pobranych odsetek bankowych naliczonych w związku z doliczeniem wartości składek ubezpieczeniowych do kapitału kredytowego, pomniejszając odpowiednio zobowiązanie kredytowe powodów.

Nadto składki ubezpieczeniowe nie stanowią świadczenia nienależnego, które przypadło bankowi, zostały one bowiem przekazane przez bank na rzecz towarzystwa ubezpieczeń. Zatem żądanie pozwu jest nieprawidłowe, gdyż powinno dotyczyć takiego rozliczenia kredytu, jakby koszty te nie powiększyły zadłużenia powodów (przy założeniu, że analizowane postanowienia były abuzywne, czemu pozwany zaprzeczył), przy czym takie rozliczenie skutkowałoby zdaniem banku możliwością żądania przez bank od powodów zapłaty kwot składek, które za powodów przekazał ubezpieczycielowi.

Jeśli idzie o aneks nr (...), pozwany zaprzeczył, jakoby wprowadził powodów w błąd, czy podejmował jakiegokolwiek inne zachowania, które odpowiadałyby przesłankom określonym w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Zdaniem pozwanego ewentualny błąd po stronie powodów może być wyłącznie wynikiem tego, że podpisali oni aneks, nie czytając jego treści, a w takim wypadku powoływanie się na błąd jest wyłączone. Pozwany wskazał, że treść aneksu jest jasna i nie pozostawia wątpliwości co do tego, że po okresie karencji nie pobrana część rat będzie doliczona do salda kredytu. Także ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym chroni osoby - konsumentów, których postawę można ocenić jako „uważną” oraz „ostrożną”, a nie jest taką osobą ten, kto podpisuje dokument bez zapoznania się z jego treścią.

Pismem z 9 stycznia 2017 r. (k. 319) powodowie sprecyzowali żądanie i wnieśli o:

1. zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powodów kwoty 34.041,59 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty oraz o unieważnienie aneksu nr (...) z dnia 20.09.2010 r. do umowy kredytu hipotecznego z dnia 28.05.2009r. nr (...) zawartego pomiędzy powodami tj. B. K. i A. K. (1) a stroną pozwaną tj. (...) Bank S.A. z siedzibą w W.;

2. zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powodów kwoty 39.827,25 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od :

- kwoty 8.425,90 złotych od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty;
- kwoty 600,00 złotych od dnia 9.09.2014r. do dnia zapłaty;
- kwoty 837,95 złotych od dnia 15.07.2014r. do dnia zapłaty;
- kwoty 3.791,66 złotych od dnia 27.08.2014r. do dnia zapłaty;
- kwoty 16.888,42 złotych od dnia 13.10.2014r. do dnia zapłaty;
- kwoty 1.200,00 złotych od dnia 9.09.2014r. do dnia zapłaty;
- kwoty 8.083,32 złotych od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty.

3. ustalenie przez Sąd na podstawie art. 358¹ kodeksu cywilnego bezskuteczności postanowień umowy kredytu hipotecznego z dnia 28.05.2009r. nr (...), że nie wiąże powodów:

- par. 4 ust. 1 pkt a i pkt b umowy, które stanowią:

„Kredytobiorca wyraża zgodę na uczestnictwo w programie (...) w ramach ubezpieczeń :

a.) ubezpieczenie na wypadek następstw nieszczęśliwych wypadków do nowo udzielonego kredytu - wysokość składki za pierwszy rok ubezpieczenia wynosi 8.425,90 złotych polskich.

b.) ubezpieczenie nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych zawarte w (...) S.A.- wysokość składki za pierwszy rok ubezpieczenia wynosi 600,00 złotych polskich.”

- par. 3 ust.2 umowy, który stanowi:

„Zabezpieczeniem spłaty kredytu są: Ubezpieczenie z tytułu pakietowego ubezpieczenia na wypadek odmowy wpisu hipoteki przez pierwsze 3 miesiące kredytowania. Ubezpieczenie ulega przedłużeniu na okres kolejnych 9 miesięcy, o ile Kredytobiorca nie przedłoży w terminie 3 miesięcy od wypłaty kredytu /I transzy odpisu z KW nieruchomości z wpisem hipoteki na rzecz Banku na pierwszym miejscu i niezawierającego obciążeń niezaaceptowanych przez Bank. Kredytobiorca upoważnia Bank do wznowienia ubezpieczenia na kolejne okresy 9 miesięczne i doliczenia składki w wysokości 0,9% kwoty kredytu wskazanej w par. 1 ust. 1 umowy, w trybie podwyższenia bieżącego salda kredytowego.”

- par. 5 ust. 1 pkt g umowy, który stanowi: „ Warunkiem uruchomienia I transzy kredytu są: przedłożenie podpisanych przez Kredytobiorcę i uprawnionych do nieruchomości deklaracji ubezpieczeniowych do umowy (...);”

- par. 5 ust. 1 pkt i umowy, który stanowi: „ Warunkiem uruchomienia I transzy kredytu są: przedłożenie podpisanych przez kredytobiorcę deklaracji ubezpieczeniowych zgodnie z zadeklarowanymi ubezpieczeniami w ramach(...);

- par. 19 ust. 2 pkt a i pkt b umowy, które stanowią:

„Uczestnictwo w programie (...)jest dobrowolne. W kolejnych latach opłata za uczestnictwo w programie wynosi:

a.) ubezpieczenie na wypadek następstw nieszczęśliwych wypadków do nowo udzielonego kredytu - wysokość składki za każde 12 miesięcy w kolejnych latach trwania ubezpieczenia 1% kwoty kredytu pozostałej do spłaty w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającym odnowienie ubezpieczenia;

b.) ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych - wysokość składki za każde 12 miesięcy w kolejnych latach ubezpieczenia 0,08% sumy ubezpieczenia za jeden rok uczestnictwa w Programie.”

- par. 19 ust. 6 umowy, który stanowi: „Kredytobiorca wyraża zgodę, aby wszelkie koszty i opłaty związane z programem (...) w trakcie uczestniczenia w Programie, były doliczane do kwoty kredytu w trybie podwyższenia bieżącego salda kredytowego a w przypadku ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych do raty spłaty”.

W uzasadnieniu tego pisma wskazano, że na kwotę 39827,25 zł składają się kwoty: 8.425,90 zł stanowiące nienależnie pobrane ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków - par.4 ust. 1 pkt a umowy; 16.888,42 zł stanowiące nienależnie pobrane ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków -par. 19 ust. 2 pkt a umowy; 837,95 zł stanowiące nienależnie pobrane ubezpieczenie odmowy wpisu hipoteki – par. 3 ust 2 umowy, 3.791,66 zł stanowiące nienależnie pobrane wznowienie ubezpieczenia odmowy wpisu hipoteki na kolejne 9 miesięcy - par. 3 ust. 2 umowy; 1.200,00 zł stanowiące nienależnie pobrane ubezpieczenie od ognia i innych zdarzeń losowych za każde kolejne 12 miesięcy -par. 19 ust. 2 pkt b umowy; 600 zł stanowiące nienależnie pobrane ubezpieczenie od ognia i innych zdarzeń losowych- par.4 ust. 1 pkt b umowy; 8.083,32 zł stanowiące nienależnie pobrane odsetki pobierane od składek ubezpieczeniowych doliczanych do salda kredytu tj. oprocentowanie naliczone od bezprawnie pobranych składek z tytułu ubezpieczenia odmowy wpisu hipoteki i doliczonych do bieżącego salda kredytu zgodnie z par. 3 ust. 2 w/w umowy i oprocentowanie naliczone od bezprawnie doliczonych przez Bank do salda kredytu składek na ubezpieczenia na wypadek nieszczęśliwych wypadków pobieranych w ramach programu (...) zgodnie z par. 19 ust. 6 w/w umowy. Terminy odsetek ustalono zgodnie z wezwaniami do zapłaty. Natomiast kwota 34041,59 zł to kwota skapitalizowanych odsetek bezprawnie naliczonych i pobranych od części rat niepobieranych w okresie obowiązywania aneksu nr (...). Powodowie wskazali, że podstawą materialno-prawną żądania o unieważnienie aneksu nr (...) z dnia 20.09.2010r. do umowy kredytu hipotecznego z dnia 28.05.2009r. nr (...) oraz żądania naprawienia wyrządzonej szkody w wysokości 34.041,59 złotych jest art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, zgodnie z którym w razie dokonania nieuczciwej praktyki rynkowej konsument, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych, w szczególności żądania unieważnienia umowy z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń oraz. zwrotu przez przedsiębiorcę kosztów związanych z nabyciem produktu oraz art. 415 i 416 k.c. Powodowie wskazali, że kwotę nienależnie pobranych odsetek ustalili na podstawie pisma banku z 13.09.2016 r., w którym podano, że są to skapitalizowane odsetki pozostałe z

kwoty 114,713,06 zł z tytułu rozliczenia aneksu nr (...). Nieuczciwe zachowanie pozwanej miało polegać na tym, że ofertę (...) przedstawiano jako ofertę dostępną tylko jednego dnia i kierowaną wyłącznie do prestiżowego klienta, a powodowi nie przedstawiono harmonogramu spłat i nie poinformowano o skutkach podpisania aneksu. Natomiast kwota 39827,25 zł żądana jest na podstawie art. 385⁽¹⁾ k.c. i 410 § 2 k.c. w zw. z art. 405 k.c., z uwagi na abuzywność postanowień przewidujących ubezpieczenia i doliczenie składek do salda kredytu. Powodowie nie mieli możliwości negocjować wskazanych postanowień, nie przedstawiono im zakresu i warunków ubezpieczeń, w tym wyłączeń odpowiedzialności ubezpieczyciela i wypadków objętych ubezpieczeniem. (...) chroniły wyłącznie bank, który był uprawniony do otrzymania odszkodowania, choć to powodowie musieli ponieść koszty ubezpieczeń.

Na rozprawie w dniu 23 listopada 2016 r. pełnomocnik pozwanego podtrzymał wniosek o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 maja 2009 r. została pomiędzy powodami i pozwanym bankiem podpisana umowa kredytu hipotecznego nr (...). Bank udzielił powodowi kredytu w kwocie 421 295,13 zł, które miały być spłacane w 276 miesięcznych ratach równych kapitałowo-odsetkowych. Oprocentowanie kredytu miało być zmienne i na dzień sporządzenia umowy wynosiło 11,50 % w skali roku, na które składa się suma obowiązującej stawki (...) i marży Banku, która wynosiła 7,32 %. 6. Całkowity koszt kredytu na dzień sporządzenia Umowy Kredytu wynosił 845391,58 zł. Ostateczna wysokość całkowitego kosztu kredytu uzależniona była od zmian poziomu oprocentowania kredytu w całym okresie kredytowania. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 13,22 %. W § 2 wskazano, że kredyt jest przeznaczony: w wysokości 400.000 zł na pokrycie części kosztów budowy domu mieszkalnego, w wysokości 10.532,35 zł na uiszczenie składki z tytułu ubezpieczenia od ryzyka utraty wartości nieruchomości, w wysokości 9.025,90 zł na pokrycie składek ubezpieczeniowych, o których mowa w § 4 ust., w wysokości 472,96 zł na uiszczenie kosztów związanych z ustanowieniem hipoteki zabezpieczającej spłatę kredytu, w wysokości 1 263,89 zł na uiszczenie składki z tytułu (...) na wypadek odmowy wpisu hipoteki. W § 3 wskazano, że zabezpieczeniem spłaty kredytu są: hipoteka zwykła na rzecz Banku w wysokości kwoty Kredytu określonej w § 1 ust. 1 oraz hipoteka kaucyjna na rzecz Banku w złotych polskich do kwoty stanowiącej 70 % kwoty Kredytu określonej w § 1 ust. 1 na opisanej w umowie nieruchomości, ubezpieczenie z tytułu pakietowego ubezpieczenia na wypadek odmowy wpisu hipoteki, przez 3 pierwsze miesiące kredytowania, przy czym ubezpieczenie ulega przedłużeniu na okres kolejnych 9 miesięcy, o ile Kredytobiorca nie przedłoży w terminie 3 miesięcy od wypłaty kredytu/I transzy odpisu z (...) z wpisem hipoteki na rzecz Banku na pierwszym miejscu i niezawierającego obciążeń niezaakceptowanych przez Bank, Kredytobiorca upoważnia Bank do wznowienia ubezpieczenia na kolejne okresy 9-miesięczne i doliczenia składki w wysokości 0,9% kwoty kredytu wskazanej w § 1 ust. 1 umowy, w trybie podwyższenia bieżącego salda kredytowego; cesja na rzecz Banku wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia (...) od ognia, powodzi i innych zdarzeń losowych na sumę ubezpieczeniową odpowiadającą wartości odtworzeniowej budynku, a jeżeli wartość odtworzeniowa nie została ustalona lub umowa dotyczy lokalu na kwotę odpowiadającą wartości rynkowej nieruchomości lub na inną kwotę zaakceptowaną przez Bank; weksel in blanco wraz z deklaracją do czasu przedstawienia w Banku odpisu z KW nieruchomości zawierającego prawomocny wpis hipoteki na rzecz Banku lub do końca ochrony ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia niskiego wkładu własnego w zależności od tego co nastąpi później. Warunki zwolnienia zabezpieczenia wekslowego określa § 16; ubezpieczenie od ryzyka utraty wartości nieruchomości przez okres 5 lat od dnia uruchomienia kredytu, z tym, że Bank ma prawo przedłużyć to ubezpieczenie na własny koszt. W § 4 wskazano, że Kredytobiorca wyraża zgodę na uczestnictwo w programie (...) w ramach ubezpieczeń:

- a) ubezpieczenie na wypadek następstw nieszczęśliwych wypadków do nowo udzielonego kredytu - wysokość składki za pierwszy rok ubezpieczenia wynosi 8 425,90 zł,
- b) ubezpieczenie nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych zawarte w (...) S.A., - wysokość składki za pierwszy rok ubezpieczenia wynosi 600,00 zł.

W § 5 wskazano, że warunkami wypłaty I transzy kredytu są:

- a) przedłożenie podpisanego przez Kredytobiorcę oświadczenia o pouczeniu o prawie odstąpienia od umowy kredytu
- b) przedłożenie podpisanego przez Kredytobiorcę oświadczenia udzielonego zgodnie z art. 92a ustawy z dnia 29.08.1997roku Prawo Bankowe
- c) Kredytobiorca udzieli Bankowi przejściowego zabezpieczenia spłaty Kredytu poprzez wystawienie na rzecz Banku weksla własnego in blanco i podpisanie deklaracji do tego weksla;
- d) przedłożenie oświadczenia Uprawnionego do (...) o ustanowieniu hipoteki zwykłej i hipoteki kaucyjnej na rzecz Banku (2 egzemplarze).
- e) złożenie oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego przez Kredytobiorcę
- f) przedłożenie dowodu zawarcia umowy ubezpieczenia od ryzyka utraty wartości nieruchomości wraz z cesją praw na rzecz Banku i oświadczeniem ubezpieczyciela o przyjęciu cesji do wiadomości oraz dowodem uiszczenia składki za okres co najmniej pięciu lat, lub podpisanie deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia w ramach bankowego programu ubezpieczenia od ryzyka utraty wartości nieruchomości oraz przedstawienie dowodu uiszczenia składki za okres co najmniej pięciu lat, o ile nie jest przedmiotem kredytowania
- g) przedłożenie podpisanych przez Kredytobiorcę i uprawnionych do nieruchomości deklaracji ubezpieczeniowych do umowy (...).
- h) przedłożenie wypełnionego wniosku o wypłatę kredytu lub jego transzy,
- i) przedłożenie podpisanych przez Kredytobiorcę deklaracji ubezpieczeniowych zgodnie z zadeklarowanymi ubezpieczeniami w ramach Programu (...)

W § 16 postanowiono, że do czasu przedłożenia przez Kredytobiorcę odpisu z KW, o którym mowa w § 3 ust.2 Kredytobiorca zobowiązany jest do zabezpieczenia zobowiązania z tytułu umowy kredytu poprzez przedłożenie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową. W przypadku, gdy Kredytobiorca zobowiązany jest do uiszczania opłaty z tytułu niskiego wkładu własnego, zabezpieczenie w postaci weksla wraz z deklaracją wekslową obowiązuje do czasu wygaśnięcia obowiązku uiszczania tejże opłaty. Bank poprzez jednostronne oświadczenie może przedłużyć termin zabezpieczenia wekslowego, jeżeli Kredytobiorca ma opóźnienia w spłacie kredytu. Bank powiadamia o tym Kredytobiorcę i Poręczyciela. Po ustaniu zabezpieczenia wekslowego, weksel podlega komisyjnemu zniszczeniu, z którego sporządza się protokół, chyba, że wraz z odpisem z KW Kredytobiorca zażąda zwrotu weksla lub kredyt podlega ustawie o kredycie konsumenckim. W przypadku spłaty kredytu Bank zwalnia zabezpieczenia w terminie 14 dni od daty od dnia dokonania całkowitej spłaty.

Stosownie do § 17 Kredytobiorca w całym okresie kredytowania, a w przypadku zwalniania zabezpieczeń także po zakończeniu tego okresu, ponosi koszty ustanawiania, utrzymywania, odnawiania oraz zwalniania zabezpieczeń, w tym zobowiązany jest do opłacenia podatku od czynności cywilnoprawnych z tytułu ustanowienia hipoteki oraz wypełnienia stosownej deklaracji podatkowej i złożenia jej w Urzędzie Skarbowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania. W ust. 2 Kredytobiorca upoważnił Bank w przypadku braku ustanowienia zabezpieczeń określonych w § 3 lub zaniechania ich przedłużania przez cały okres kredytowania - do ustanowienia tychże zabezpieczeń:

- a) złożenia wniosku o wpis hipoteki,
- b) zawarcia umowy ubezpieczenia nieruchomości od ryzyka ognia i innych zdarzeń losowych na koszt Kredytobiorcy (doliczenia do raty spłaty) i dokonanie cesji na rzecz Banku, o ile na 14 dni przed terminem wygaśnięcia ubezpieczenia nie udokumentuje zawarcia umowy na kolejny okres i opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres co najmniej jednego roku.

c) uzyskiwania od dewelopera wszelkich informacji dotyczących prac budowlanych, ich zakończenia a także dokumentów, aktów notarialnych ustanowienia odrębnej własności nieruchomości, jakie będą konieczne do ustanowienia zabezpieczenia w postaci hipoteki na rzecz Banku.

Paragraf 19 stanowił następująco: Uczestnictwo w Programie (...) jest dobrowolne. W kolejnych latach opłata za uczestnictwo w programie wynosi:

a) ubezpieczenie na wypadek następstw nieszczęśliwych wypadków do nowo udzielonego kredytu - wysokość składki za każde 12 miesięcy w kolejnych latach trwania ubezpieczenia 1 % kwoty kredytu pozostałej do spłaty w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającym odnowienie ubezpieczenia;

b) ubezpieczenie nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych - wysokość składki za każde 12 miesięcy w kolejnych latach ubezpieczenia 0,08% sumy ubezpieczenia za jeden rok uczestnictwa w Programie.

Ochrona ubezpieczeniowa kontynuowana jest w dalszych latach trwania umowy ubezpieczeniowej, jeżeli przed upływem okresu ubezpieczenia Kredytobiorca nie złoży pisemnego oświadczenia o rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej. Rezygnacja powinna być przesłana na adres korespondencyjny Banku: Ł. ul (...). Za datę złożenia rezygnacji przyjmuje się datę wpływu korespondencji do Banku. Kredytobiorca w każdym momencie trwania ochrony ubezpieczeniowej może zrezygnować z ubezpieczenia ze skutkiem na ostatni dzień okresu, za który została uiszczona składka. Ochrona ubezpieczeniowa ustaje w przypadku całkowitej spłaty kredytu (za wyjątkiem ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia na wypadek następstw nieszczęśliwych wypadków do nowo udzielonego kredytu), wypowiedzenia umowy kredytu albo w innych przypadkach wskazanych w warunkach umowy ubezpieczenia. Kredytobiorca wyraża zgodę, aby wszelkie koszty i opłaty związane z Programem (...) w trakcie uczestnictwa w Programie, były doliczane do kwoty kredytu w trybie podwyższenia bieżącego salda kredytowego a w przypadku ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych do raty spłaty.”

We wniosku kredytowym zakreślono rubryki, wskazujące, że wnioskodawcy wyrażają zgodę na przystąpienie do ubezpieczenia od utraty wartości nieruchomości i od ognia i innych zdarzeń losowych a także na wypadek odmowy wpisy hipoteki w (...), każdorazowo w tych rubrykach wskazane było, że wnioskodawcy otrzymali warunki ubezpieczenia. Zakreślono też rubrykę, że składki mają być doliczone do kwoty kredytu. Niżej znajdowała się rubryka (...) – wybierz ubezpieczenie, z możliwością wyboru ubezpieczenia od ryzyka utraty pracy, na życie, od następstw nieszczęśliwych wypadków (które zostało zakreślone) i od odpowiedzialności cywilnej. Rubryka potwierdzająca dostarczenie ogólnych warunków nie została zakreślona, natomiast zakreślono rubrykę, że składki mają być doliczone do kwoty kredytu.

W decyzji kredytowej wśród warunków kredytowania wymieniono przedłożenie dowodu zawarcia umowy ubezpieczenia od ryzyka utraty wartości nieruchomości wraz z cesją praw na rzecz banku oraz dowodem uiszczenia składki za okres co najmniej 5 lat, lub podpisanie deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia w ramach bankowego programu ubezpieczeń od ryzyka utraty wartości nieruchomości, wraz z dowodem uiszczenia składki za okres co najmniej 5 lat i przedłożenie deklaracji ubezpieczeniowych do umowy pakietowego ubezpieczenia na wypadek odmowy wpisu hipoteki. Wysokość rat wynosiła po uruchomieniu całego kredytu 4311,70 zł

Dowód: umowa kredytu k. 20-30, 144-154, załączniki k. 155-157

Wniosek o kredyt k. 161-168, decyzja kredytowa k. 169-174

Zestawienie rat i odsetek k. 178

W dniu 2 czerwca 2019 r. powodowie podpisali deklarację przystąpienia do ubezpieczenia nieruchomości w (...). W formularzu znajduje się oświadczenie o otrzymaniu warunków ubezpieczenia oraz zgoda na przekazanie odszkodowania pozwanemu bankowi, jeśli odszkodowanie przekroczy 5000 zł i nie doszło do wygaśnięcia zobowiązania z tytułu umowy kredytu – odszkodowanie pomniejszy zadłużenie kredytobiorcy.

Dowód: deklaracje k. 238-239

W tym samym dniu powodowie podpisali deklarację przystąpienia do ubezpieczenia ochrony prawnej kredytobiorców hipotecznych na wypadek odmowy wpisu hipoteki w (...). W formularzu znalazło się oświadczeniu o zapoznaniu się z warunkami ubezpieczenia i zgoda na prowadzenie działań regresowych w przypadku wypłacenia pozwanemu odszkodowania z tytułu ubezpieczenia od zaprzestania spłaty udzielonego kredytu wraz ze zobowiązaniem do zwrotu ubezpieczycielowi wypłaconych kwot wraz z odsetkami i kosztami regresu.

Dowód: deklaracja k. 252

Powodowie podpisali też deklarację zgodny na objęcie ochroną ubezpieczeniową na podstawie „Grupowej umowy ubezpieczenia od utraty wartości nieruchomości”. W formularzu znalazło się oświadczeniu o zapoznaniu się z warunkami ubezpieczenia i wskazanie pozwanego banku jako podmiotu uprawnionego do otrzymania odszkodowania.

Dowód: deklaracja k. 261-262

(...)wystawiła powodom certyfikaty ubezpieczeniowe dotyczące nieruchomości - domu w P. na sumę 750000 zł oraz potwierdzające objęcie ochroną ubezpieczeniową na warunkach Grupowej umowy ubezpieczenia od utraty wartości nieruchomości.

Dowód: certyfikaty k. 244-245, 247-238

Powodowie cedowali na bank prawa z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych.

Niesporne, nadto cesja k. 158-160

Powodowie złożyli wniosek o wpis hipoteki zgodnie z ww. umową, hipoteka została wpisana 27.07.2009 r., bank otrzymał odpis 28.12.2009 r. , a zawiadomienie o wpisie 4.08.2019 r.

Dowód: wniosek k. 31-34, oświadczenie k. 35, 38, odpis KW k. 249-250, zawiadomienie k. 251

Powodowie byli objęci ochroną ubezpieczeniową w ramach grupowej umowy ubezpieczenia od utraty wartości nieruchomości w okresie od 26.06.2009 r. do 31.05.2014 r., składka w kwocie 10532,38 zł została przekazana towarzystwu ubezpieczeń.

Powodowie byli objęci ochroną ubezpieczeniową w ramach grupowej umowy ubezpieczenia na wypadek następstw nieszczęśliwych wypadków w okresie od 26.06.2009 r. do 25.06.2014 r., składki w kwotach 8425,90 zł, 3893,49 zł, 4131,45 zł, 3912,86 zł i 4950,62 zł zostały przekazane towarzystwu ubezpieczeń.

Dowód: potwierdzenia k. 311-312

Kredytobiorcy otrzymali transze kredytu wskazane w umowie. Do lipca 2014 r. spłacili na rzecz banku kwotę 533813,74 zł, w 2015 r. płacili raty po ok. 1400 zł miesięcznie, w marcu 2015 r. wpłacili 8756,99 zł.

Niesporne, nadto zaświadczenie k. 74, zaświadczenie k. 80, potwierdzenia wpłat k. 84-93, zestawienie k. 94, zaświadczenie k. 119 ,historia rachunku k. 392

W dniu 22 września 2010 r.- powodowie podpisali wniosek o przystąpienie do programu (...), w którego treści wskazano, że program polega na spłacie przez okres 24 m-cy wyłącznie rat kapitałowych w wysokości nie wyższej niż połowa raty kapitałowo-odsetkowej wynikająca z aktualnego harmonogramu spłaty, a po zakończeniu trwania oferty specjalnej bank doliczy do salda kredytu sumę wszystkich odroczonej rat w oparciu o oprocentowanie kredytu

wynikające z umowy podwyższone o 2,25 punktu procentowego. Powodowie podpisali też oświadczenie o świadomości ryzyka zmiennego oprocentowania i zmiany kursu waluty.

Dowód: wniosek k. 263, oświadczenie k. 264

W dniu 22 września 2010 roku powodowie i pozwany bank podpisali sporządzony w dniu 20.09.2010 r. przez banki aneks nr (...) do umowy kredytu. W aneksie wskazano, że kredytobiorca przestępuje do programu Nimi Spłata na zasadach opisanych w aneksie. W § 2 ust. 1 Bank wyraził zgodę na odroczenie płatności rat kredytu. W okresie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie aneksu Kredytobiorca zobowiązał się do zapłaty rat kredytowych w stałej wysokości 2165,86 PLN. W § 2 ust 2 wskazano: Bank, po upływie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego Aneksu wyliczy sumę kwot wszystkich odroczonej części rat kredytu naliczonych przez Bank zgodnie z § 1 ust. I, przy jednoczesnym podwyższeniu marży Banku przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego Aneksu o 2,25 punktu procentowego w skali roku i doliczy ją do salda Kredytu pozostającego do spłaty z zastrzeżeniem ust. 4, przy czym saldo Kredytu pozostające do spłaty na dzień poprzedzający dodanie odroczonej części rat kredytu jest równe saldu kredytu pomniejszonemu o częściowe płatności rat opisane w §2 ust. I, chyba że Bank dokona, zgodnie z postanowieniami Umowy wznowień ubezpieczeń w trybie podwyższenia salda, na co Kredytobiorca wyraża zgodę. Bank niezwłocznie prześle do Kredytobiorcy nowy harmonogram spłat. W § 2 ust 3 wskazano, że wysokość należnych rat kredytu w okresie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego Aneksu wyliczana jest od aktualnego salda zadłużenia pomniejszanego o zapłacone raty kredytowe zgodnie z § 2 ust. 1 zaliczane w całości na poczet spłaty kapitału, przy jednoczesnym podwyższeniu marży Banku o 2,25 punktu procentowego w skali roku.

Dowód: aneks k. 40-42

Zawarcie aneksu nr (...) odbyło się w ten sposób, że aneks oraz wnioski o jego zawarcie były przygotowane przez bank. Powodowie nie występowali o zawarcie aneksu nr (...) do banku. Wnioski oraz aneks zostały podpisane przez nich w tym samym dniu. Dokumenty w tym względzie były przysłane z „centrali” banku, nie było pola do negocjacji. Powodom sugerowano, że jest to oferta przeznaczona dla specjalnych klientów, ważna krótko. Sugerowano, że jest to oferta korzystna dla klienta. Nie tłumaczono szczegółowo w czym dla klienta banku (...) się wyraża, a na czym zarabia bank. Powodowie nie mogli zabrać dokumentów do przejrzenia wspólnie z prawnikiem. Aneks podpisali bez czytania i w zaufaniu do pracownika banku.

Dowód: - zeznania w charakterze strony B. K. i A. K. (2) – protokół elektroniczny k. 487, częściowo zeznania A. S. k. 469-471

W okresie obowiązywania aneksu bank nie przysyłał powodom harmonogramu.

Dowód: pisma k. 43-45, 49

Po podpisaniu umowy bank co roku do 2014 r. wznawiał ubezpieczenie w ramach programu (...), informując o tym powodów. Z tego tytułu do kwot kredytu dopisane zostały składki: w dniu 18.07.2012 r. kwota 3912,86 zł,

Niesporne, nadto **dowód:** zawiadomienia k. 95,96, pismo k. 191, 208

Pismem z 10.10.2012 r. Bank zawiadomił powodów o zakończeniu oferty (...) i wskazał, że aktualne saldo kredytu to 499082,88 zł, a całkowity koszt kredytu to 888197,04 zł. Raty wzrosły do 5550 zł.

Dowód: pismo k. 179, zestawienie rat i odsetek k. 180, historia rachunku k. 375

W dniu 9 kwietnia 2014 r. powodowie przelali na rzecz banku 337.668,34 zł.

Dowód: potwierdzenie przelewu k. 243

Pismem z 9 kwietnia 2014 r. powodowie poinformowali bank o przekazaniu kwoty 337668,34 zł, co w ocenie powodów miało stanowić całkowitą spłatę zadłużenia. Wskazali też, że w trakcie rozmowy z pracownicą banku

odkryli, że zadłużenie wynosi 494,021,50 zł, co jest konsekwencją podpisania aneksu (...). Stwierdzili, że zostali oszukani przez pracownicę banku, gdyż według niej jedyną konsekwencją podpisania aneksu będzie po upływie 24 miesięcy konieczność zapłacenia wyższych odsetek. Powodowie zażądali uznania ich wpłaty jako całkowicie spłacającej zobowiązanie wobec banku.

Dowód: pismo k. 46-47

Pismem z 9.05.2014 r. Bank poinformował powodów, że zadłużenie wynosi 159943,17 zł.

Dowód: pismo k. 48

Pismem z 19 maja 2014 r. powodowie poinformowali bank, że rezygnują z uczestnictwa w programie (...).

Dowód: pismo k. 241

Pismem z 26 maja 2014 r. Bank poinformował powodów, że rezygnacja z programu (...) została zaakceptowana ze skutkiem na 25.06.2014 r.

Dowód: pismo k. 193

Pismem z 4 czerwca 2014 r. Bank wezwał powodów do uzupełnienia braków w zakresie ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych, wskazując, że jest ono obowiązkowe. Bank otrzymał od powodów polisę wraz cesją praw z(...) r.

Dowód: pismo k. 194, pismo k. 237

Pismem z 15 lipca 2014 r. powodowie zażądali zwrotu części składki od ubezpieczenia na wypadek odmowy wpisu hipoteki w kwocie 837,95 zł, wskazując, że skoro wpis hipoteki nastąpił 27.07.2009 r., to ochrona była świadczona tylko przez 31 dni, zamiast przez 92 dni. Ponadto zażądali uznania za nieważny aneksu nr (...), wskazując, że zostali wprowadzeni w błąd przez pracownicę banku, która miała twierdzić, że oferta obowiązuje tylko jeden dzień i nie pozwoliła projektu aneksu zabrać celem skonsultowania z prawnikiem. Powodowie nie zostali poinformowani o skutkach zawarcia aneksu i nie przedstawiono im harmonogramu spłat po okresie karencji.

Dowód: pismo k. 50-51

W odpowiedzi na reklamację powodów pismem z 25.07.2014 r. Bank poinformował, że kredyt w kwocie 400.000 zł przeznaczony był na budowę domu, natomiast pozostała część kredytu – na sfinansowanie składek od ubezpieczeń i kosztów wpisu hipoteki, dlatego łączna kwota kredytu wniosła 421285,13 zł, a powodowie wyrazili zgodę na finansowanie składek z kredytu, jednak w drodze decyzji indywidualnej Bank zgodził się zwrócić odsetki od składek związanych ze wznowieniem ubezpieczenia. Poinformował też, że treść aneksu nr (...) jest jednoznaczna, jednak dla utrzymania prawidłowych relacji Bank podjął negocjacje celem wypracowania porozumienia w sprawie dogodnych warunków spłaty, warunki nie zostały jeszcze uzgodnione. Pismo z tego samego dnia o podobnej treści zostało wystosowane także do Naczelnika Wydziału Skarg Departamentu Ochrony Klientów Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. W pismach tych wskazano, że przy rozliczeniu aneksu nr (...) powodom dopisano do salda kapitału odroczoną część rat odsetkowych w łącznej wysokości **114.713,06 zł**, w tym **18291,17 zł** z tytułu podwyższonej marży.

Dowód: pisma k. 201-206

W sierpniu 2014 r. bank proponował powodom podpisanie aneksu, przewidującego obniżenie marży banku.

Dowód: pismo k. 55, projekt aneksu k. 56

Pismem z 1 sierpnia 2014 r. Bank poinformował powodów, że kwota zwrotu odsetek bieżących naliczanych od kwot kapitalizowanych składek w związku z dokonywanymi wznowieniami ubezpieczeń opiewa na kwotę 7127,11 zł i kwota ta zostanie zwrócona na rachunek spłaty kredytu.

Dowód: pismo k. 207

Pismem z 22 sierpnia 2014 r. Bank poinformował, że kwota zwrotu niewykorzystanej składki na ubezpieczenie odmowy wpisu hipoteki wyniosła 824,28 zł, środki pomniejszą saldo kapitału kredytu, a potwierdzeniem będzie nowy harmonogram spłat. Ponadto zlecono zwrot odsetek od tej kwoty za okres od 22.07.2014 . do 22.08.2014 r., w kwocie 9,39 zł.

Dowód: pismo k. 211

Pismem z 27.08.2014 r. powodowie stwierdzili, że odpowiedź banku na reklamację jest niezadowolająca.

Dowód: pismo k. 57-58

Pismem z 1 września 2014 r. powodowie ponownie zażądali od banku zwrotu składek ubezpieczeniowych z odsetkami, uznania, że aneks nr (...) był nieważny i rozliczenia kredytu z pominięciem dopisywanych składek ubezpieczeniowych.

Dowód: pismo k. 59-60

Pismem z 4 września 2014 r. Bank zaproponował powodom usunięcie części skutków finansowych wynikających z aneksu przez umorzenie kwoty 18291,17 zł stanowiącej część odroczonej raty, wynikających z podwyższenia umownej marży o 2,25 p.p. i dokonanie korekty nadpłaconych odsetek od tej kwoty. Poinformował też, że 12.08.2014 zwrócił powodom 824,28 zł – część niewykorzystanej składki z tytułu ubezpieczenia odmowy wpisu hipoteki, a w dniu 3.09.2014 r. zwrócono pozostałą część niewykorzystanej składki – 3791,66 zł, zwrócono też odsetki kwotach 9,39 zł i 60,77 zł.

Dowód: pismo k. 39, 61, 213

Bank zaksięgował na rachunku kredytu pozwanych wpłatę w kwocie 824,28 zł w dniu 25 sierpnia 2014 roku, kwotę 9,39 zł w dniu 22 sierpnia 2014 roku, kwotę 60,77 zł 4 września 2014 roku, a sumę 3791,66 zł w dwóch wpłatach – 2967,38 zł w dniu 8 września 2014 roku oraz 824,28 zł w dniu 3 września 2019 roku

Dowód: historia rachunku k. 389

Powodowie ponowili żądanie zwrotu składek w piśmie z 9.09.2014 r., żądając także zwrotu składek z tytułu ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych (3x po 600 zł), zaś w piśmie z 13.10.2014 r. dodatkowo wskazali, że pracownik banku informował ich, że w razie rezygnacji z ubezpieczenia bank zażąda natychmiastowej spłaty kredytu.

Dowód: pismo k. 115-116, 117-118

Pismem z 10.09.2014 r. Bank poinformował powodów, że kwoty składek pobranych z tytułu wznowienia ubezpieczenia (...) to 3893,49 zł, 4131,45 zł, 3912,86 zł i 4950,62 zł. Wskazał też, że wpłata z dnia 9.04.2014 r. w kwocie 337.668,34 zł była niewystarczająca na spłatę kredytu, gdyż do spłaty na ten dzień pozostawał kwota 495.127,01 zł.

Dowód: pismo k. 214

Pismem z 19.09.2014 r. Bank poinformował, że przychyliła się do prośby o odstąpienie od (...) ochrony prawnej kredytobiorców hipotecznych na wypadek odmowy wpisu hipoteki, kwota 4615,93 zł będąca częścią składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia została zwrócona na rachunek kredytowy i pomniejszyła saldo zadłużenia z tytułu kapitału w wysokości ww. składki. Potwierdzeniem jest nowy harmonogram spłat.

Dowód: pismo k. 215

Pismem z 26.09.2014 r. Bank zawiadomił o zwrocie na konto kredytu środków wysokości 7127,11 zł tytułem odsetek bieżących naliczonych od kwot kapitalizowanych składek ubezpieczeniowych.

Dowód: pismo k. 217

Pismem z 30.09.2014 r. bank ponownie poinformował o zwrocie składek z tytułu ubezpieczenia (...), zwrocie odsetek bieżących od składek ubezpieczeń wznawianych w kwocie 7127,11 zł i przedstawił propozycje dotyczące aneksu nr (...).

Dowód: pismo k. 219-220

Pismem z 7.10.2014 r. Bank wyjaśnił, że tylko pierwsza składka z tytułu ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych była finansowana z kredytu, pozostałe 3 płacili powodowie wraz z ratą i nie powiększały one salda kapitału. Bank odmówił zwrotu odsetek od pierwszej składki.

Dowód: pismo k. 222

Pismem z dnia 17.10.2014 r., kierowanym do Powiatowego Rzecznika Konsumentów w G. Bank wskazał, że przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie reklamacji powodów i ustalił, że odpis KW wpłynął do banku 28.12.2009 r., wobec czego niezasadny jest zarzut przedłużenia ubezpieczenia od odmowy wpisu hipoteki, mimo to bank dokonał zwrotu niewykorzystanej składki (przez pomniejszenie kwoty kredytu) wraz z odsetkami. Co do zarzutów dotyczących programu (...) bank wskazał, że kredytobiorca miał możliwość rezygnacji z ubezpieczenia, zaś umowa nie przewidywała innej formy zapłaty niż dopisanie składki do kwoty kredytu. Wobec tego bank zaproponował powodom dwa alternatywne rozwiązania – pomniejszenie salda kredytu o składki wraz z ich oprocentowaniem przy jednoczesnym zwrocie przez powodów składek ubezpieczeniowych na rzecz banku lub pozostawienie salda kredytu bez zmian z obniżeniem oprocentowania. Bank poinformował też o zwrocie części odsetek od składek w kwocie 7127,11 zł i zwrocie składki od ubezpieczenia od odmowy wpisu hipoteki. Wskazał też, że o wznowieniu ubezpieczenia i doliczeniu składki każdorazowo zawiadamiał kredytobiorców pisemnie. Co do aneksu nr (...), bank opisał propozycję złożoną pismem z 4.09.2014 r. i wskazał, że nie wyklucza także rozwiązania polegającego na uznaniu aneksu nr (...) za niezawarty z odpowiednim rozliczeniem kredytu.

Dowód: pismo k. 62-64, 226-228

Bank proponował powodom podpisanie „wstępnego porozumienia reklamacyjnego”

Dowód: projekt porozumienia k. 53-54

Pismem z 15.12.2014 r. Bank przedstawił powodom aktualne zadłużenie i symulacje harmonogramów spłat w zależności od przyjętego przez strony porozumienia.

Dowód: pismo k. 233-234

Pismem z 18.02.2015 r. powodowie poinformowali, że uważają propozycje banku za niemożliwe do przyjęcia i wskazali na działania banku, który mimo wydania w 2010 r. orzeczeń uznających za niedozwolone postanowienia o dopisywaniu składek do salda kredytu w latach 2011-2013 r. nadal postępował wbrew tym orzeczeniom. Dalsza korespondencja nie przyniosła zmiany stanowiska stron. Bank nie wyraził zgody na postępowanie mediacyjne w Centrum Mediacji Sądu Polubownego przy (...).

Dowód: pismo k. 52, pisma k. 65, 66, 67, 236

Powodowie zwracali się do Powiatowego Rzecznika Konsumentów, który pismem z 16 marca 2015 r. zajął stanowisko w sprawie, m. in. uznał za abuzywne postanowienie § 3 pkt 2 umowy i § 19 ust 6 umowy i wskazał, że działania pracownika banku związane z zawarciem aneksu nr (...) wprowadzały powodów w błąd.

Dowód: pismo k. 68-73

Pozwany Bank pobrał kwotę 34041,59 zł to kwota skapitalizowanych odsetek bezprawnie naliczonych i pobranych od części rat niepobieranych w okresie obowiązywania aneksu nr (...).

Fakt przyznany przez stronę pozwaną

Bank pobrał także tytułem odsetek od dopisanych do salda kapitału kredytu składek na ubezpieczenia od odmowy wpisu hipoteki – 1329,06 zł, oraz ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków 6283,30 zł.

Fakt przyznany przez stronę pozwaną, a nadto zestawienie k. 421-422

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo uzasadnione.

Art. 12. ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2007 roku o nieuczciwych praktykach rynkowych (Dz.U. tj z 2017 roku poz. 2070 dalej p.n.p.r.u.) stanowi, że w razie dokonania nieuczciwej praktyki rynkowej konsument, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych, w szczególności żądania unieważnienia umowy z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń oraz zwrotu przez przedsiębiorcę kosztów związanych z nabyciem produktu.

Za praktykę rynkową uznaje się działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął (art. 5 ust. 1 ustawy).

Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności: (art. 5 ust. 2 p.n.p.r.u.)

- 1) rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji;
- 2) rozpowszechnianie prawdziwych informacji w sposób mogący wprowadzać w błąd;
- 3) działanie związane z wprowadzeniem produktu na rynek, które może wprowadzać w błąd w zakresie produktów lub ich opakowań, znaków towarowych, nazw handlowych lub innych oznaczeń indywidualizujących przedsiębiorcę lub jego produkty, w szczególności reklama porównawcza w rozumieniu art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. poz. 1503, z późn. zm.);
- 4) nieprzestrzeganie kodeksu dobrych praktyk, do którego przedsiębiorca dobrowolnie przystąpił, jeżeli przedsiębiorca ten informuje w ramach praktyki rynkowej, że jest związany kodeksem dobrych praktyk.

Wprowadzające w błąd działanie może w szczególności dotyczyć:

- 1) istnienia produktu, jego rodzaju lub dostępności;
- 2) cech produktu, w szczególności jego pochodzenia geograficznego lub handlowego, ilości, jakości, sposobu wykonania, składników, daty produkcji, przydatności, możliwości i spodziewanych wyników zastosowania produktu, wyposażenia dodatkowego, testów i wyników badań lub kontroli przeprowadzanych na produkcie, zezwoleń, nagród lub wyróżnień uzyskanych przez produkt, ryzyka i korzyści związanych z produktem;
- 3) obowiązków przedsiębiorcy związanych z produktem, w tym usług serwisowych i procedury reklamacyjnej, dostawy, niezbędnych usług, części, wymiany lub naprawy;
- 4) praw konsumenta, w szczególności prawa do naprawy lub wymiany produktu na nowy albo prawa do obniżenia ceny lub do odstąpienia od umowy;

5) ceny, sposobu obliczania ceny lub istnienia szczególnej korzyści cenowej;

6) rodzaju sprzedaży, powodów stosowania przez przedsiębiorcę praktyki rynkowej, oświadczeń i symboli dotyczących bezpośredniego lub pośredniego sponsorowania, informacji dotyczących sytuacji gospodarczej lub prawnej przedsiębiorcy lub jego przedstawiciela, w tym jego imienia i nazwiska (nazwy) i majątku, kwalifikacji, statusu, posiadanych zezwoleń, członkostwa lub powiązań oraz praw własności przemysłowej i intelektualnej lub nagród i wyróżnień. (art. 5 ust. 3 p.n.p.r.u.)

Przy ocenie, czy praktyka rynkowa wprowadza w błąd przez działanie, należy uwzględnić wszystkie jej elementy oraz okoliczności wprowadzenia produktu na rynek, w tym sposób jego prezentacji. (art. 5 ust. 4 p.n.p.r.u.)

Art. 4 ust.1 p.n.p.r.u. stanowi, że praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

Przepis art. 415 k.c. stanowi, że kto z winy swojej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. A przepis art. 416 k.c. jest podstawą tzw. odpowiedzialności na zasadzie winy anonimowej

Zgodnie z treścią przepisu art. 385¹ § 1 do 4 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

Zgodnie z przepisem art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Przepis art. 405 k.c. stanowi, że kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Natomiast stosownie do treści art. 409 k.c. obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu.

Przepis art. 189 k.p.c. stanowi, że powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Powodowie mieli interes prawny, by żądać ustalenia abuzywności wskazywanych w części wstępnej uzasadnienia, postanowień, o czym świadczy choćby argumentacja pozwanego, że w razie takiego rozliczenia umowy, jakby składki nie były doliczane do salda, będzie on miał roszczenie o zwrot tych składek do powodów. Orzeczenie sądu, przesądzające kwestię abuzywności postanowień o obowiązkowych ubezpieczeniach i o doliczaniu składek z tego tytułu do kwoty kredytu, zapobiega możliwości formułowania takich roszczeń, a jednocześnie obliguje bank do dalszego rozliczania kredytu (niespłaconego jeszcze) w taki sposób, jakby analizowane postanowienia nie obowiązywały.

Pozwany nie kwestionował tego, że postanowienia przewidujące doliczanie składek do salda kredytu zostały zakwestionowane przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumenta, wskazywał jednak, postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone ma na celu abstrakcyjną kontrolę wzorca umowy, która dokonywana jest w oderwaniu od konkretnej umowy. Pozwany może zatem dowodzić, że w tej konkretnej sprawie, postanowienie nie jest abuzywne z uwagi np. na jego indywidualny charakter. W ocenie Sądu pozwany nie przeprowadził skutecznego dowodu na to, że analizowane postanowienia były z powodami indywidualnie uzgadniane. Nie może być mowy o jakichkolwiek uzgodnieniach, gdy klientowi pozostawia się wyłącznie określenie odpowiednich rubryk w formularzach przygotowanych przez bank. Zeznania N. L. nie wniosły do sprawy żadnych informacji, które mogłyby świadczyć o tym, że analizowane postanowienia były z powodami negocjowane, a więc że mieli oni jakikolwiek wpływ na ich brzmienie. Sam fakt, że powodom narzuca się zawarcie ubezpieczeń za kwotę kilkunastu tysięcy, oznacza, że nie mają oni specjalnego wpływu na wybór opcji ich uiszczenia. Powódka wyraźnie zeznała, że nie była nimi zainteresowana, lecz sugestia świadka, że muszą one być zawarte, bo w przeciwnym wypadku wniosek kredytowy nie ma szans na pozytywną decyzję kredytową.

Nie są uzasadnione argumenty pozwanego, jakoby postanowienia dotyczące ubezpieczeń były dla powodów korzystne, gdyż zabezpieczają ich interes na wypadek wystąpienia zdarzeń takich jak wypadek, pożar. Po pierwsze, w toku procesu w ogóle nie przedstawiono warunków ubezpieczeń, po drugie, z licznych spraw tego typu płynie wniosek przeciwny do forsowanego przez pozwanego – ubezpieczenia nie zabezpieczają żadnych interesów kredytobiorców, lecz wyłącznie interes banku. W wypadku spłaty kredytu przez ubezpieczyciela ten ma regres do ubezpieczonego, także wywody dotyczące potencjalnego spadku wartości nieruchomości wskazują, że zabezpieczonym jest bank, wskazuje na to choćby zdanie „Jeśli dojdzie do obniżenia wartości nieruchomości, hipoteka przestaje pełnić swoją funkcję”. Hipoteka zabezpiecza interes banku, nie kredytobiorcy, zatem wiązanie ubezpieczenia z tym, by nie spadła wartość nieruchomości także odnosi się wyłącznie do interesu banku. Całkowicie niezrozumiałe są wywody pozwanego, jakoby ubezpieczenie od ryzyka odmowy wpisu hipoteki było ubezpieczeniem na korzyść powodów – to ubezpieczenie służy wyłącznie zabezpieczeniu interesów banku.

Zawarcie umów ubezpieczenia w ocenie Sądu było warunkiem wypłaty kredytu – co wynika z umowy, która stanowi, że uruchomienie kredytu nastąpi po przedstawieniu dowodu zawarcia ubezpieczeń. Poza tym z zeznań stron wynika, że N. L. sugerował pozytywne załatwienie wniosku kredytowego wyłącznie w sytuacji zakreślenia opcji we wniosku kredytowym zgodnie z jego sugestią. Z zeznań jego wynika także, że jako doradca wiedział czym się kieruje bank, aby udzielić kredytu. Z tego płynie konkluzja, że powodowie nie mieli realnego wpływu na treść umowy kredytowej stanowiącej wzorec, a wniosek musiał być tak zredagowany, żeby w zasadzie były zabezpieczone wszystkie korzyści dla banku.

Bank starał się wykazać, że przystąpienie do jakichkolwiek ubezpieczeń było dla kredytobiorcy dobrowolne, jednakże sama treść umowy wskazuje, że tak nie było. Wprawdzie w § 4 wskazano na dobrowolne przystąpienie do ubezpieczenia, jednakże inne postanowienia umów prowadzą do wniosku, że zapis ten ma charakter pozorny – przedstawienie ubezpieczeń było warunkiem wypłaty kredytu (§5), co podważa tezę o możliwości nie zawarcia tego ubezpieczenia, z kolei mimo hipotetycznej możliwości nieprzedłużenia ubezpieczenia § 17 zawiera dla banku upoważnienie do samodzielnego zawarcia w takim wypadku stosownego ubezpieczenia na koszt kredytobiorcy, co wskazuje, że również zapisy o możliwości rezygnacji nie były czytelne i nakazuje to dać wiarę powodom, gdy twierdzą, że byli przez pracownika banku utrzymywani w przekonaniu, że rezygnacja z ubezpieczeń może prowadzić do wypowiedzenia umowy.

Zarówno treść wniosku kredytowego, jak i treść decyzji kredytowej wskazują, że przystąpienie do ubezpieczeń ani nie było indywidualnie negocjowane, ani nie było dobrowolne. Co do wniosku, Sąd zauważa, że został on skonstruowany w taki sposób, że wnioskodawca może tylko wybrać spośród oferowanych mu rodzajów ubezpieczenia, nie może natomiast nie przystąpić do żadnego ze wskazanych ubezpieczeń, co potwierdza zarówno treść decyzji kredytowej, jak i samej umowy. Wobec tego zapisy o rzekomej dobrowolności czy możliwości rezygnacji z ubezpieczeń należy traktować jako fikcję, mającą jedynie sprawiać wrażenie, że kredytobiorcy samodzielnie podjęli decyzję o zawarciu wskazanych

ubezpieczeń. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na sposób wypełnienia rubryk mających potwierdzać otrzymanie ogólnych warunków ubezpieczeń – nie została zakreślona oddzielna rubryka o dostarczeniu kredytobiorcom warunków ubezpieczenia (...) gdy jednocześnie tam, gdzie kredytobiorcy wyrażają zgodę na przystąpienie do pozostałych ubezpieczeń, znajduje się w tej samej linii oświadczenie o otrzymaniu takich warunków. Stawia to pod znakiem zapytania prawdziwość tych ostatnich oświadczeń. W ocenie Sądu znacznie bardziej prawdopodobne jest to, co twierdzą powodowie - że nie otrzymali żadnych warunków ubezpieczeń przy zawarciu umowy. Znamienne jest także to, że to doradca zakreślał „w imieniu klienta” określone pozycje wniosku.

Także ubezpieczenie majątkowe nie chroni w żaden sposób powodów. Po pierwsze, nie jest w ogóle znany zakres ubezpieczenia – słusznie powodowie wskazują, że nie wiadomo, jakie wypadki podlegają ubezpieczeniu. Co jednak ważniejsze, w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia wyraźnie wskazano, że ubezpieczenie będzie wypłacone nie powodowi, lecz bankowi i pomniejszy zadłużenie. Nie jest to więc bynajmniej ubezpieczenie, które pozwoliłoby w przypadku zdarzenia losowego odbudować zniszczony dom, lecz ubezpieczenie, które chroni bank przed finansowymi skutkami wypadku losowego, który mógłby dotknąć powodów.

Podobnie jest z ubezpieczeniem na wypadek odmowy wpisu hipoteki. Po pierwsze, nie są w ogóle znane warunki ubezpieczenia, toteż nie można stwierdzić, czy ubezpieczenie w jakikolwiek sposób chroniło powodów. Po drugie, już z treści deklaracji wynika bezspornie, że jest to – ponownie – ubezpieczenie, które chroni wyłącznie bank, albowiem powodowie, o ile jakiegokolwiek kwoty zostaną przez ubezpieczyciela wypłacone, mają obowiązek zwrócić je wraz z odsetkami i kosztami.

O ile zawieranie umów, powodujących zwiększenie zabezpieczeń banku samo w sobie nie może być wykluczone, o tyle narusza dobre obyczaje zmuszanie klienta do zawierania ubezpieczeń, które tylko formalnie chronią jego interes. Uczciwe postawienie kwestii nakazywałoby zawieranie takich dodatkowych umów zabezpieczających interesy banku (a nie kredytobiorcy), jako umów gwarancji ubezpieczeniowych. Wówczas konstrukcja byłaby identyczna – gdy kredytobiorca przestaje spłacać kredyt, robi to gwarant, ale kredytobiorca nie byłby mamiony posiadaniem iluzorycznej w istocie ochrony, gdyż wówczas niewątpliwie byłoby, że środki wypłacone przez gwaranta muszą być zwrócone, a sama umowa zabezpiecza wyłącznie interes banku, a nie kredytobiorcy. Przypuszczać można, że byłoby to także dla kredytobiorcy tańsze, gdyż wystarczyłaby jedna umowa, zamiast, jak w niniejszej sprawie, czterech (ubezpieczenie na wypadek odmowy wpisu hipoteki, na wypadek spadku wartości nieruchomości, (...) i od ognia i innych zdarzeń losowych), których łączna składka już w pierwszym roku kredytowania wyniosła ponad 20.000 zł. Bank nie wyjaśnił przy tym, dlaczego uznał za konieczne zawarcie przez powodów jednocześnie ubezpieczenia od spadku wartości nieruchomości oraz od ognia i innych zdarzeń losowych, w sytuacji, gdy zdarzenie losowe powodujące szkodę w sposób oczywisty obniża wartość nieruchomości, zatem wystarczające winno być zawarcie jednego ubezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd w całości przychylił się do żądania pozwu dotyczącego uznania wskazanych szczegółowo w punkcie III wyroku określonych żądaniem postanowień umownych, ponieważ rażąco naruszały interes powodów i były sprzeczne z dobrymi obyczajami.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nieuczciwe czy nielojalne działanie banku, które doprowadziło powodów do błędu przy zawieraniu aneksu nr (...) „(...)”, polegało przede wszystkim na tym, że nakłaniając powodów do podpisania aneksu (o który nie wnioskowali, lecz który zaproponował pracownik banku), nie przedstawili harmonogramu spłat w czasie obowiązywania karencji i po zakończeniu tego okresu. Tylko taka informacja, przedstawiona powodowi przed podjęciem decyzji o podpisaniu aneksu, umożliwiłaby racjonalną ocenę, czy aneks jest dla nich korzystny, czy nie. Powodowie nie są zawodu prawnikami. Skoro ocena wprowadzenia w błąd odwoływać się ma do adresata, którym jest przeciętny konsument, to nie stanowi wystarczającego poinformowania konsumenta o skutkach zawieranej transakcji wyłącznie zapis wniosku i umowy, na który powołuje się pozwana. We wniosku wskazano, że po zakończeniu trwania oferty specjalnej bank doliczy do salda kredytu sumę wszystkich odroczonej rat w oparciu o oprocentowanie kredytu wynikające z umowy podwyższone o 2,25 punktu procentowego, w aneksie § 2 ust 2 jest znacznie bardziej zawiły, brzmi następująco: „Bank po upływie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego aneksu wyliczy sumę

kwot wszystkich odroczonej części rat kredytu naliczonych przez Bank zgodnie z § 1 ust. 1 przy jednoczesnym podwyższeniu marży banku przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego aneksu o 2,25 punktu procentowego w skali roku i doliczy ją do salda kredytu pozostającego do spłaty, z zastrzeżeniem ust. 3, przy czym saldo kredytu pozostające do spłaty na dzień poprzedzający dodanie odroczonej części rat kredytu jest równe saldu kredytu pomniejszemu o częściowe płatności rat opisane w § 2 ust 1, chyba, że bank dokona, zgodnie z postanowieniami umowy wznowień ubezpieczeń w trybie podwyższenia salda, na co kredytobiorca wyraża zgodę. Bank niezwłocznie prześle do kredytobiorcy nowy harmonogram spłat.” Jest to zapis sformułowany językiem specjalistycznym, trudnym do zrozumienia dla przeciętnego uczestnika obrotu, który zapewne na jego podstawie nie będzie w stanie ustalić, jaką część rat spłaca, a jaka zostanie doliczona do salda kredytu po zakończeniu okresu promocji, przy uwzględnieniu podwyższonego oprocentowania. Innymi słowy, kredytobiorca nie jest w stanie samodzielnie przeliczyć, jak będzie kształtowało się jego zobowiązanie po upływie 24 miesięcy od zawarcia aneksu. Dodać trzeba, że z treści aneksu wynika jednoznacznie, że bank przed podpisaniem aneksu nie przedstawił harmonogramu spłat (czy choćby jego symulacji, uwzględniającej aktualne na dzień podpisywania aneksu wskaźniki), gdyż w aneksie wyraźnie mowa o tym, że harmonogramy będą dostarczane w okresie późniejszym. Jeśli dodać do tego, że zarówno wniosek o zawarcie aneksu, jak i wszystkie związane z nim oświadczenia i wreszcie sam aneks noszą tę samą datę, to wiarygodne stają się zapewnienia powodów o wywoływanym u nich przekonaniu, że ofertę trzeba zaakceptować szybko, bo później nie będzie ona dostępna. Z całości kształtu przedstawionych okoliczności wynika jasno, że kredytobiorcy – powodowie – mogli nie wiedzieć, jakie będą dla nich skutki podpisanego aneksu, w szczególności zaś, że promocja nie polega na tym, że niespłacona część kredytu będzie spłacona na dotychczasowych zasadach w terminie późniejszym, a więc powodowie jedynie będą płacić dłuższą odsetki od tych kwot, lecz wszystkie niespłacone raty przy zwiększonym oprocentowaniu podwyższą saldo kredytu. Jednocześnie trzeba wziąć pod uwagę, że powodowie – jak zeznają i są to zeznania wiarygodne, gdyż nie podważa ich np. historia spłat, wskazująca na zaległości – nie mieli problemów ze spłatą kredytu i nie potrzebowali programu (...). Oprócz tego z samego wniosku kredytowego, co podkreślali powodowie, wynikało, że byli oni osobami majątynymi. Natomiast dla banku zawarcie aneksu było jednoznacznie korzystne, gdyż dawało mu źródło dodatkowego dochodu. W tym miejscu wskazać trzeba także wprowadzający tytuł aneksu (...), sugeruje, że bank będzie pobierał niższe preferencyjne dla kredytobiorcy raty. Zaznaczyć trzeba, że tylko wyraźne wytłumaczenie i przedstawienie globalnych skutków tego produktu i zobrazowanie ich na liczbach wyczerpywałoby powinność banku i byłoby zgodne z dobrymi obyczajami. Bank nie przedstawił powodom realnych, całkowitych kosztów kredytu po jego aneksowaniu i ewidentnie było to działanie sprzeczne z zasadą współżycia społecznego w postaci zasady lojalności, stanowiło także nieuczciwą praktykę rynkową, wprowadzającą powodów w błąd. W aneksie wskazano, że całkowity koszt kredytu na dzień podpisania aneksu wynosi 876.695,09 zł, a w umowie była to kwota 845.391,58 zł. Różnica tych dwóch wielkości to 31303,51 zł. Z materiału dowodowego natomiast wynika, że do salda kredytu po okresie objętym aneksem (...) dopisano kwotę ponad 100.000 zł, a pobrane odsetki wyniosły ponad 34.000 zł.

Rację przyznać trzeba bankowi, że rozsądny konsument nie powinien podpisywać umowy (tutaj aneksu) bez uważnego przeczytania jego treści. Jednak nie można tracić z pola widzenia, określonego kontekstu sytuacyjnego, gdy to bank namawia klienta na określony produkt, zapewnia, że jest on korzystny i nie przedstawia podstawowych, rzetelnych informacji dotyczących ile ten „korzystny” produkt będzie klienta kosztował. Wywołanie wrażenia unikatowości oferty, jej korzystności dla powodów i krótkiego terminu obowiązywania był nieuczciwą praktyką rynkową. Bank (jego pracownicy) w ogóle nie powinni namawiać klienta na zawarcie umowy, tylko przedstawiać ofertę banku, gdy klient przyjdzie z określoną potrzebą do banku. Sąd nie dał wiary świadkowi A. S. w zakresie jej zeznań dotyczących, że klientowi przedstawiano symulację, która mógł obejrzeć na ekranie komputera, ponieważ zastrzegła, że nie pamięta jak było w przypadku powodów. Ponadto jej zeznania były sprzeczne z przesłuchanymi w charakterze strony powodowami. Jednocześnie z wypowiedzi świadka wynikało, że nie było możliwości, nawet tego nie praktykowano, aby dokumenty bankowe (projekty umów) były wydawane klientom przed ich podpisaniem, choćby w celu konsultacji prawnych. Świadek ten jednocześnie zeznał, że dokumenty musiały zostać przysłane z „centrali”, więc akcja tego typu była zaplanowana z góry przez zarząd banku.

Reasumując Sąd uznał, że zawarcie aneksu nr (...) było nieważne, w związku nieuczciwą praktyką rynkową, a działania banku doprowadziły do szkody w postaci zapłaty (pobrania) odsetek na rzecz banku z tytułu nieważnie zawartej umowy. Bezprawność, oraz związek przyczynowy pomiędzy działaniem banku, a szkodą jest w niniejszej sprawie oczywisty. Powodowie w związku z tą sytuacją ponieśli szkodę w kwocie 34.041,59 zł. Sumę tę pozwany bank przyznał jako pobrana wskutek obowiązywania aneksu jako odsetki.

Ponadto powodowie domagali się zasądzenia w przeważającej części niezasadnie kwoty 39827,25 zł zgłoszonej w piśmie z dnia 9 stycznia 2017 roku poza częścią odsetek wymienionych jako ostatnie wyróżnienie (8083,32 zł) odnoszącej się do nienależnie pobranych odsetek pobranych od składek ubezpieczeniowych doliczanych do salda kredytu tj. oprocentowania naliczonego od pobranych składek z tytułu ubezpieczenia odmowy wpisu hipoteki i doliczonych do bieżącego salda kredytu zgodnie z par. 3 ust. 2 umowy i odsetek doliczonych przez Bank do salda kredytu składek na ubezpieczenia na wypadek nieszczęśliwych wypadków pobieranych w ramach programu (...) zgodnie z par. 19 ust. 6 umowy. Pobrane odsetki przez bank w spornym okresie wyniosły odpowiednio 1329,06 zł (od (...)) i 6283,30 (od (...)) zł tj. łącznie 7 612,36 zł (rozliczenie k. 412-422). Zatem na zasądzoną kwotę składała się suma pobranych skapitalizowanych odsetek pozostałych z kwoty 114,713,06 zł z tytułu rozliczenia aneksu nr (...) - 34.041,59 zł plus kwota 7612,36 zł czyli łącznie 41.653,95 zł. Dalej idące roszczenie o zapłatę należności głównej z odsetkami zostało oddalone i także o zapłatę odsetek od sumy łącznej 41.653,95 od dnia wniesienia pozwu do daty doręczenia odpisu pozwu stronie pozwanej (9 sierpnia 2016 roku. Podstawą prawną zasądzenia odsetek był przepis art. 481 § 1 k.c. zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W opóźnieniu strona pozwana pozostawała od dnia następnego po doręczeniu pozwu.

Saldo niespłaconego kapitału na rachunku kredytowym wg stanu na dzień 2 marca 2017 roku wynosiło wg wskazań banku na kwotę 143.736,54 zł. Bezspornie sumy takiej od tej daty do dnia wyrokowania powodowie pozwanej nie wpłacili, nie uiszcili także sumy równej różnicy pomiędzy kwotą salda, a zasądzony w niniejszym postępowaniu, oraz sumami dopisanych do salda rachunku kwot ubezpieczeń.

Wskazać trzeba, że (...)składki na ubezpieczenia na podstawie abuzywnych, a więc niewiążących powodów postanowień umowy jedynie jak dotąd „technicznie” stosując zapis na rachunku kredytu (poprzez doliczenie ich do salda) i sumy tych składek na własne ryzyko przekazał do towarzystwa ubezpieczeniowego. Abuzywność postanowień oznacza, że nienależnie zapłacone przez powodów i podlegające zwrotowi mogą być jedynie odsetki pobrane tj. realnie zapłacone przez powodów od zaksięgowanych w poczet salda kredytu sumy składek ubezpieczenia. Sumy doliczone do salda kredytu w ramach rozliczenia umowy kredytu powinny być odjęte od salda, ewentualnie odjęte też zapłacone odsetki za okres poza przedmiotem sporu od tych kwot. Sum ww. składek ubezpieczeniowych bowiem pozwani nigdy realnie nie zapłacili, ponieważ dokonano tego poprzez zaksięgowanie ich na rachunku salda kredytu. Sumy ubezpieczeń od ognia były płacone przez powodów z ratą i zostały przekazane, więc bank nie jest wzbogacony (powodowie wyraźnie wskazali przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu jako podstawę prawną dochodzeni tych sum). Kwota 3791,66 zł została zwrócona przez stosowny zapis na saldzie rachunku, to samo dotyczy 837,95 zł, Bank zaksięgował na rachunku kredytu pozwanych wpłatę w kwocie 824,28 zł w dniu 25 sierpnia 2014 roku, kwotę 9,39 zł w dniu 22 sierpnia 2014 roku, kwotę 60,77 zł 4 września 2014 roku, a sumę 3791,66 zł w dwóch wpłatach – 2967,38 zł w dniu 8 września 2014 roku oraz 824,28 zł w dniu 3 września 2014 roku.

W historii rachunku nie odnotowano zwrotu sumy 7127,11 zł mimo pism banku w tym względzie do powodów.

Przedmiotem żądania nie było ustalenie rzeczywistego salda, ewentualnie zakresu rozliczenia kredytu powodów. Stąd też Sąd nie jest zobligowany aby to czynić w niniejszym uzasadnieniu, jednakże wskazówki z uzasadnienia mogą pomóc ustalić rzeczywisty stan salda kredytu.

Wnioski dowodowe z opinii biegłego były zbędne z punktu wwidzenia przedmiotu postępowania, ponieważ zebrany materiał dowodowy oraz okoliczności niesporne były wystarczające do wyrokowania.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu miało za podstawę art. 98 § 1 i 3 kpc oraz 100 kpc. Ten ostatni przepis stanowi, iż „w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu”. Powództwo w zakresie zapłaty uwzględnione zostało w 56,3890636167386% i w takim procencie to strona pozwana powinna była zostać obciążona obowiązkiem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez powoda.

Na koszty procesu poniesione przez powodów składały się kwoty: 3473 zł tytułem opłaty od pozwu, 3600 zł jako wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym. Łącznie koszty poniesione przez powódkę wynoszą, zatem 7073 zł. Na koszty procesu poniesione przez pozwanego składały się kwoty: 3600 zł jako wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego będącego radcą prawnym. Sumując faktycznie poniesione przez powoda i pozwanego koszty procesu, i mnożąc przez wynik sprawy, oraz odejmując od tak uzyskanej kwoty koszty poniesione przez pozwanego sąd stwierdził, że powodom należne koszty wyniosły kwotę 2.418,40 zł. Podstawą prawną ustalenia wynagrodzenia pełnomocników stron były przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 t.j.) ponieważ powództwo wytoczono jeszcze w 2015 roku (pозew wpłynął 28 grudnia 2015 roku). W związku z tym orzeczono jak w pkt. VI wyroku.

Powództwo zostało rozszerzone do kwoty 73.868,85 zł, więc od rozszerzonego powództwa należało pobrać uzupełniająca nieuiszczona opłatę sądową. Zgodnie z treścią art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Mając na uwadze powyższe w pkt VII sentencji wyroku Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 124,62 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. Natomiast w pkt VIII sentencji wyroku nakazał ściągnąć od podojów na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 96,38 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych z zasądzonego w punkcie II wyroku roszczenia, zgodnie z dyspozycją art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

2019-05-10